

**MINISTER
RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

Marlena Maląg

DSR-IV.070.86.2022.AS

Warszawa, 19 października 2022 r.

**Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich**

Dotyczy: odpowiedzi na wystąpienie z dnia 15 września br., znak III.7065.165.2022.JA, w sprawie niewystarczającej wysokości świadczeń adresowanych do rodzin z dziećmi, osób z niepełnosprawnością i ich opiekunów oraz osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej.

Szanowny Panie Ministrze,

Polityka rodzinna jest jednym z najważniejszych obszarów działania obecnego rządu, dlatego rząd znacząco i stale rozszerza pomoc dla rodzin z dziećmi na utrzymaniu.

W ostatnich latach rząd Zjednoczonej Prawicy podjął szerokie działania zwiększające wsparcie finansowe dla rodzin wychowujących dzieci (w tym dzieci niepełnosprawne) poprzez wprowadzenie nowych inicjatyw i programów adresowanych dla rodzin z dziećmi. Przypomnieć należy, że to rząd Zjednoczonej Prawicy wprowadził programy, które dzisiaj możemy uznawać za fundamenty polskiej polityki rodzinnej.

Podstawowym systemem wsparcia rodzin wychowujących dzieci jest program „Rodzina 500+”, w ramach którego przyznawane jest świadczenie wychowawcze na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Program „Rodzina 500+” jest realizowany od 2016 r. i bezsprzecznie jest największym programem społecznym po transformacji ustrojowej w Polsce, który odmienił życie wielu rodzin. Dzięki znaczącej kwocie świadczenia - 500 zł co miesiąc na dziecko do ukończenia 18 roku życia - program ma realny wpływ na budżety polskich rodzin. Rodziny stały się zamożniejsze oraz pojawiły się lepsze perspektywy ich rozwoju.

Rolę tego programu dodatkowo wzmocniło nadanie mu w lipcu 2019 r. powszechnego charakteru, tj. zniesienie kryterium dochodowego na pierwsze dziecko, dzięki czemu znacząco rozszerzył się krąg osób, które pobierają świadczenie wychowawcze.

Powszechność programu to dodatkowa gwarancja na utrwalanie i wzmocnienie jego pozytywnych efektów.

Należy jednocześnie pamiętać, że realizacja programu „Rodzina 500+” to nie jedyne działania rządu w obszarze polityki rodzinnej. Konsekwentnie wzmacniane i wprowadzane są także inne, w tym pozafinansowe, inicjatywy i programy wspierające rodziny z dziećmi na utrzymaniu.

Obok programu „Rodzina 500+”, kolejnym komponentem kompleksowej i długofalowej polityki rodzinnej, jest wprowadzony w 2018 r. program „Dobry start”. Na podstawie ww. programu co roku na uczące się w szkole dzieci w wieku do 20. r. życia (w przypadku dzieci niepełnosprawnych do 24. r. życia) przyznawane jest świadczenie dobry start w wysokości 300 zł jednorazowo na dziecko. Program ten ma na celu wsparcie rodzin w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego i ma powszechny charakter, dlatego wsparciem z programu zostały objęte rodziny z dziećmi na utrzymaniu w wieku szkolnym bez względu na dochód.

Ponadto zmierzając do jeszcze szerszego wsparcia rozwoju polskich rodzin – w bieżącym roku wprowadzone zostały nowe instrumenty finansowe wsparcia rodzin w postaci rodzinnego kapitału opiekuńczego oraz dofinansowania do pobytu dziecka w instytucji opieki dla dzieci do lat 3.

Rodzinny kapitał opiekuńczy jest świadczeniem wypłacanym rodzicom na pokrycie kosztów opieki nad drugim dzieckiem w wieku od 12. do 35. miesiąca życia. W sumie to 12 tys. zł wsparcia, a rodzice sami mogą wybrać, czy chcą otrzymywać po 1 tys. zł miesięcznie przez rok, czy po 500 zł miesięcznie przez dwa lata. Powyższe wsparcie jest niezależne od dochodów rodziny. Realizacja rodzinnego kapitału opiekuńczego rozpoczęła się 1 stycznia 2022 r.

Drugim, realizowanym od 1 kwietnia 2022 r., nowym instrumentem wsparcia jest dofinansowanie do pobytu dziecka w instytucji opieki dla dzieci do lat 3. Przysługuje ono w wysokości do 400 zł miesięcznie, na dziecko uczęszczające do żłobka, klubu dziecięcego lub znajdujące się pod opieką dziennego opiekuna, na które nie został przyznany rodzinny kapitał opiekuńczy. Dofinansowanie obejmuje więc m.in. dzieci pierwsze i jedyne w rodzinie, dzieci pierwsze z rodzin, w których kolejne dziecko jest objęte kapitałem. Dofinansowanie jest przekazywane bezpośrednio prowadzącemu instytucję opieki, który ma obowiązek obniżyć opłatę rodziców za pobyt dziecka w instytucji.

Do rodzin z dziećmi o niższych dochodach (po spełnieniu kryterium dochodowego - 674 zł miesięcznie na osobę w rodzinie lub 764 zł, jeśli członkiem rodziny jest niepełnosprawne dziecko) kierowane są dodatkowo świadczenia z systemu świadczeń rodzinnych, realizowane na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych. Podstawowym świadczeniem rodzinnym, o które mogą ubiegać się rodzice wychowujący dzieci jest zasiłek rodzinny. Osoby, którym przyznano prawo do zasiłku rodzinnego, mogą także ubiegać się o dodatki do zasiłku rodzinnego

Rodziny wychowujące dzieci niepełnosprawne mogą korzystać ze wsparcia z systemu świadczeń rodzinnych w postaci zasiłku rodzinnego z odpowiednimi dodatkami na preferencyjnych zasadach.

Istotne jest, jak już zostało wyżej wskazane, że zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, kierowane dla rodzin z dziećmi o niższych dochodach, stanowi jedynie uzupełnienie, dla rodzin o najniższych dochodach, wsparcia przyznawanego w ramach ww. programów powszechnie wspomagających rodziny z dziećmi.

Odnosząc się do zasad ustalania wysokości świadczeń rodzinnych, należy wskazać, że wysokość świadczeń rodzinnych oraz kryteriów dochodowych uprawniających do ww. świadczeń podlegają procesowi weryfikacji (lub waloryzacji w przypadku świadczenia pielęgnacyjnego) na zasadach określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U z 2022 r. poz. 615, z późn. zm.).

Na podstawie art. 18 ustawy o świadczeniach rodzinnych, kwoty kryteriów dochodowych uprawniających do świadczeń rodzinnych oraz kwoty świadczeń rodzinnych, z wyjątkiem świadczenia pielęgnacyjnego waloryzowanego co roku na odmiennych zasadach, podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyników badań prognozy wsparcia dochodowego rodzin. Próg wsparcia dochodowego rodzin bada i przedstawia Instytut Pracy i Spraw Socjalnych. Procedurę weryfikacji świadczeń rodzinnych określa art. 19 ustawy o świadczeniach rodzinnych, który m.in. stanowi o udziale Rady Ministrów i Rady Dialogu Społecznego w procesie ustalania ww. kwot kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń rodzinnych. Ostateczne rozstrzygnięcie o zakresie zmian ww. kwot w ramach danej weryfikacji, dokonywane jest przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia.

W świetle wyżej powołanych przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych, wysokość kwot kryteriów dochodowych uprawniających do świadczeń rodzinnych oraz kwot świadczeń rodzinnych podlega procedurze weryfikacji, nie oznaczającej obowiązkowej zmiany wysokości weryfikowanych kwot.

W ramach weryfikacji przeprowadzonej w 2021 r., ze względu na nowe rozwiązania wprowadzane w zakresie wsparcia rodzin (m. in. rodzinny kapitał opiekuńczy, dofinansowanie pobytu w żłobku) Rada Ministrów podjęła decyzję o utrzymaniu wysokości kwot ww. kryteriów dochodowych i świadczeń rodzinnych na dotychczasowym poziomie.

Zgodnie z ww. ustawowo określonymi zasadami weryfikacji, najbliższa weryfikacja ww. kwot przypada na rok 2024 i wówczas Rada Ministrów podejmie decyzję o jej zakresie.

Ze świadczeń opiekuńczych przysługujących na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych, świadczeniem, które podlega corocznej waloryzacji jest świadczenie pielęgnacyjne.

Świadczenie pielęgnacyjne jest świadczeniem opiekuńczym, funkcjonującym w ramach systemu świadczeń rodzinnych, o które mogą ubiegać się osoby sprawujące opiekę nad niepełnosprawnym członkiem rodziny, którego niepełnosprawność powstała w dzieciństwie, tj. przede wszystkim rodzice niepełnosprawnych dzieci.

Celem świadczenia pielęgnacyjnego jest udzielenie materialnego wsparcia osobom, które nie wykonują działalności zarobkowej z powodu konieczności sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną.

Świadczenie pielęgnacyjne jest obecnie najwyższym świadczeniem z zabezpieczenia społecznego, w całości finansowanym z budżetu państwa, niezależnym od spełnienia

kryterium dochodowego, a jego wysokość podlega corocznej waloryzacji w oparciu o procentowy wskaźnik wzrostu minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Odnosząc się do kwestii realizacji postulatów opiekunów osób niepełnosprawnych, dotyczących wprowadzenia zmian w warunkach przyznawania świadczeń opiekuńczych oraz zwiększenia ich wysokości, w tym realizacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 października 2014 r., sygn. akt K 38/13, jako głównego postulatu opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych, należy wskazać, że zmiany te wymagają rozwiązań systemowych.

Od realizacji ww. wyroku, w którym Trybunał Konstytucyjny zakwestionował przepis art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych uzależniający prawo do świadczenia pielęgnacyjnego od daty powstania niepełnosprawności osoby wymagającej opieki, zależy kształt systemowego wsparcia opiekunów niesamodzielnych osób niepełnosprawnych, którzy zakończyli aktywność zawodową lub jej nie podjęli z powodu konieczności zapewnienia stałej opieki niepełnosprawnemu członkowi rodziny.

Należy przy tym zauważyć, że realizacja systemowego wsparcia dla opiekunów niesamodzielnych osób niepełnosprawnych wymaga zmian w systemie orzecznictwa o niepełnosprawności, w oparciu o który możliwe będzie wyodrębnienie spośród osób niepełnosprawnych - osób faktycznie niesamodzielnych, których funkcjonowanie bezwzględnie wymaga pomocy opiekuna uprawnionego do odpowiednich świadczeń opiekuńczych.

W związku z powyższym, ewentualne wprowadzenie zmian dotyczących zwiększenia wsparcia opiekunów osób niepełnosprawnych, w tym realizacja ww. wyroku Trybunału Konstytucyjnego, będzie możliwe do zrealizowania po wcześniejszym zreformowaniu orzecznictwa o niepełnosprawności.

Jednocześnie należy zauważyć, że rząd polski ma świadomość trudnej sytuacji osób niepełnosprawnych i ich rodzin, w tym opiekunów osób niepełnosprawnych, dlatego też dokłada wszelkich starań, by wsparcie dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów, w jak największym stopniu odpowiadało na potrzeby tej grupy społecznej.

W ostatnim latach, biorąc pod uwagę potrzebę szczególnego wsparcia osób niepełnosprawnych i ich opiekunów, podwyższeniu uległy w szczególności kwoty świadczeń opiekuńczych skierowanych do osób niepełnosprawnych i opiekunów osób niepełnosprawnych.

Podwyższeniu uległa wysokość zasiłku pielęgnacyjnego przeznaczonego dla osób niepełnosprawnych. Świadczenie to zostało podniesione po raz pierwszy od 12 lat o ok. 40 % i obecnie wynosi 215,84 zł miesięcznie. Zwiększeniu uległa także, po raz pierwszy od wprowadzenia, kwota specjalnego zasiłku opiekuńczego do wysokości 620 zł miesięcznie. Do tej kwoty została również podwyższona wysokość innego świadczenia opiekuńczego przysługującego opiekunom dorosłych osób niepełnosprawnych – zasiłku dla opiekuna.

Dzięki wprowadzanym przez Rząd Zjednoczonej Prawicy systematycznym, corocznym podwyżkom wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, corocznie istotnie wzrasta wysokość świadczenia pielęgnacyjnego, które podlega corocznej waloryzacji o wskaźnik wzrostu płacy minimalnej. W 2022 r. świadczenie pielęgnacyjne wynosi 2119 zł,

w ubiegłym roku kwota świadczenia pielęgnacyjnego wynosiła 1971 zł, w 2015 r. było to jedynie 1200 zł.

Obecny rząd zwraca także szczególną uwagę na potrzebę ochrony praw osób niezdolnych do samodzielnego utrzymania, oraz dostrzega konieczność odpowiedniego wsparcia takich osób, dlatego podejmuje działania, zmierzające do poprawy sytuacji osób, które nie otrzymują należnego im wsparcia od osób zobowiązanych wobec nich do alimentacji.

Osoby uprawnione do alimentów, które ich nie otrzymują z uwagi na bezskuteczność egzekucji mogą liczyć na pomoc państwa w postaci świadczeń z funduszu alimentacyjnego, przyznawanych po spełnieniu kryteriów (w tym kryterium dochodowego) określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1205).

Celem ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest więc wsparcie osób uprawnionych do alimentów, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów, a nie przejęcie przez budżet państwa od osób zobowiązanych do alimentacji obowiązku wywiązywania się z alimentów. Jednym z podstawowych warunków przyznania prawa do ww. świadczeń jest spełnienie kryterium dochodowego, które wynosi 900 zł netto na osobę w rodzinie. Świadczenia przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie.

W tym miejscu należy przypomnieć, że to rząd Zjednoczonej Prawicy jako pierwszy i to dwukrotnie podniósł kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń z funduszu alimentacyjnego - z obowiązującej w 2015 r. kwoty 725 zł miesięcznie na osobę w rodzinie do aktualnej kwoty 900 zł miesięcznie. Dodatkowo, obok podwyższenia samego kryterium dochodowego, wprowadzono przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego tzw. mechanizm „złotówka za złotówkę”, który zakłada, że przekroczenie przez osobę uprawnioną progu dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, nie skutkuje utratą prawa do tych świadczeń, ale osoba taka co do zasady może otrzymać świadczenie, pomniejszone o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego. Istotne jest również, że na mocy ustawy z dnia 24 czerwca 2021 r. o zmianie niektórych ustaw związanych ze świadczeniami na rzecz rodziny (Dz. U. z 2021 poz. 1162) wprowadzono stały mechanizm wzrostu kwoty kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Kryterium dochodowe będzie podlegało co 3 lata zwiększeniu o wskaźnik waloryzacji. Wskaźnikiem waloryzacji będzie procentowy skumulowany wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę. Po raz pierwszy waloryzacja na tych zasadach zostanie przeprowadzona w 2023 r.

Z kolei, jeżeli chodzi o rolę pomocy społecznej w systemie zabezpieczenia społecznego, to zgodnie z definicją zawartą w art. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.) pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, której celem jest umożliwienie osobom i rodzinom przewyższanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Do jej zadań należy wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych.

Zgodnie z art. 7 ustawy o pomocy społecznej, ubóstwo stanowi jeden z powodów udzielenia pomocy społecznej. Ustawa o pomocy społecznej nie zawiera w swojej treści wyjaśnienia pojęcia „ubóstwa”, jednak w oparciu o przepisy tej ustawy, za osobę/rodzinę doznającą ubóstwa można przyjąć osobę/rodzinę, której dochód nie przekracza wysokości kryterium dochodowego.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, kryteria dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyniku badań prognozy interwencji socjalnej przeprowadzanej przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych. Na rok 2021 przypadła weryfikacja kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, którą przeprowadzono w oparciu o badanie prognozy interwencji socjalnej wykonane przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych. W wyniku tych prac Rada Ministrów przyjęła 14 lipca 2021 r. rozporządzenie w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Wyższe kryteria obowiązują od 1 stycznia 2022 r. Dzięki tym zmianom można uzyskać nie tylko wyższe świadczenia pieniężne, ale objąć wsparciem także większą liczbę osób i rodzin. Dotyczy to w szczególności zasiłków: stałego, okresowego i celowego.

Nowe kryteria dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej to:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 776 zł (wzrost o 11%),
- dla osoby w rodzinie – 600 zł (wzrost o 14%).

Należy zaznaczyć, że przyjęcie nowych kryteriów dochodowych to jednocześnie zwiększenie następujących kwot świadczeń pieniężnych:

- maksymalnej kwoty zasiłku stałego – do wysokości 719 zł (wzrost o 11%),
- maksymalnej i minimalnej kwoty świadczenia pieniężnego na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach:
kwota minimalna – do wysokości 721 zł (wzrost o 11 %);
kwota maksymalna – do wysokości 1 450 zł (wzrost o 5%);
- kwoty stanowiącej podstawę ustalenia wysokości pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, na kontynuowanie nauki i pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej – do wysokości 1 837 zł (wzrost o 4%);
- kwoty z dochodu z 1ha przeliczeniowego – do wysokości 345 zł (wzrost o 12%).

Należy podkreślić, że kwestia ubóstwa w Polsce jest na bieżąco analizowana i monitorowana w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej. Z ostatnich dostępnych danych statystycznych, tj. za rok 2021 wynika, że pomocą społeczną z powodu ubóstwa objęto 373 tys. rodzin – to spadek o 6,7% w porównaniu do danych za rok 2020 (ok. 400 tys. rodzin) oraz o 13,8% w stosunku do danych za rok 2019 (ok. 433 tys. rodzin). Należy zaznaczyć, iż liczba rodzin objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa w roku 2021 jest najniższa w ciągu ostatnich 10 lat. Jak wynika z danych statystycznych, w 2021 r. odnotowano

spadek liczby rodzin ogółem objętych pomocą społeczną o 7,2% (z 998 tys. rodzin objętych pomocą społeczną w roku 2020 do około 926 tys. rodzin objętych pomocą społeczną w roku 2021).

Należy podkreślić, że w omawianym okresie nastąpił również spadek liczby osób, którym przyznano decyzją świadczenia z pomocy społecznej w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania) o 11,5% (z 1 101 tys. osób w roku 2020 do około 975 tys. osób w roku 2021).

Dodatkowo należy podkreślić rolę wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” w walce z ubóstwem. Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia finansowego gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym, poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach, poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży, kształtowania właściwych nawyków żywieniowych. Działania te mają przeciwdziałać zjawisku niedożywiania wśród dzieci, młodzieży, a także osób dorosłych. Dane statystyczne za lata 2019-2021 obrazują spadek ogólnej liczby osób korzystających z Programu. W omawianym okresie rzeczywista liczba osób objętych Programem spadła o 16,4%, czyli o ok. 171 tys. osób (z 1 045 tys. osób w roku 2019 do 873 tys. osób w roku 2021), w tym liczba dzieci objętych Programem spadła o 25% (z 512 tys. dzieci w roku 2019 do 384 tys. dzieci w roku 2021), a liczba osób dorosłych objętych Programem spadła o 8,2% (z 532 tys. osób w roku 2019 do 489 tys. osób w roku 2021), przy czym rok 2020 był rokiem wprowadzenia stanu epidemii na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, co skutkowało m.in. pracą dzieci i młodzieży w trybie zdalnym. Niemniej jednak, ośrodki pomocy społecznej jako przyczynę zmniejszania się liczby osób korzystających z Programu, a tym samym spadku wydatków wskazywały m.in. na efekt programu „Rodzina 500 +”.

Weryfikacja kryteriów dochodowych w pomocy społecznej to istotne działanie wpisujące się w przeciwdziałanie ubóstwu w Polsce. Jak wynika z zestawienia wysokości kryterium dochodowego w pomocy społecznej z wartością minimum egzystencji w 2021 r.¹, kwota kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (776 zł) jest wyższa od wartości minimum egzystencji z roku 2021 dla gospodarstwa pracowniczego 1-osobowego o 104,64 zł oraz dla gospodarstwa emeryckiego 1-osobowego o 138,16 zł. Również w przypadku gospodarstwa emeryckiego 2-osobowego, kwota obowiązującego kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (600 zł) jest wyższa od wartości minimum egzystencji z roku 2021 – o 57,80 zł.

Ponadto osoby znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej mogą ubiegać się o świadczenia pieniężne z pomocy społecznej: zasiłek stały (przysługujący osobom pełnoletnim, niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy), zasiłek okresowy (przysługujący w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień z innych

---

¹ Zgodnie z dokumentem pn. „Informacja o poziomie i strukturze minimum egzystencji w 2021 r. (na podstawie danych średniorocznych)”, Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa, 30 marca 2022 r.

systemów zabezpieczenia społecznego) i zasiłek celowy (przyznawany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału), o które mogą ubiegać się osoby i rodziny, jeżeli ich dochód jest niższy od odpowiedniego kryterium dochodowego.

Jednocześnie informuję, że w roku 2022 realizowane są następujące programy, opracowane w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej, które mają na celu zwalczanie poziomu ubóstwa w Polsce:

1. Program „Opieka 75+”, którego celem jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, zarówno dla osób samotnych, jak również pozostających w rodzinach, będących w wieku 75 lat i więcej.
2. Program Korpus Wsparcia Seniorów, mający na celu poprawę bezpieczeństwa zdrowotnego oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych poprzez zwiększanie dostępu do świadczeń opieki na odległość.
3. Program „Pokonać bezdomność. Program pomocy osobom bezdomnym”, ukierunkowany na inspirowanie i wspieranie działań na rzecz rozwiązywania problemu bezdomności.
4. Program „Od zależności ku samodzielności”, którego głównym celem jest umożliwienie osobom z zaburzeniami psychicznymi przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej w jakiej się znalazły, które własnym staraniem, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości nie są w stanie samodzielnie ich pokonać.
5. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ), w ramach którego udostępniana jest pomoc żywnościowa w formie paczek i posiłków.

Odnosząc się do poruszonej w przesłanym wystąpieniu kwestii wysokości zasiłku dla bezrobotnych, należy zauważyć, że w polskim ustawodawstwie kwota tego zasiłku nie jest powiązana z uzyskiwanym w przeszłości wynagrodzeniem a także nie jest świadczeniem socjalnym, które ma na celu rekompensatę czy wyrównanie utraconych zarobków.

Zasiłek dla bezrobotnych jest świadczeniem czasowym, wypłacanym osobom bezrobotnym, które całkowicie utraciły pracę i spełniły warunki ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 poz. 690, z późn. zm.) do jego nabycia. Zasiłek dla bezrobotnych wypłacany jest w okresie jego przysługiwania, w którym to okresie odbywa się intensywna aktywizacji bezrobotnego mająca na celu umożliwienie jak najszybszego powrotu do zatrudnienia i ponownego zaistnienia na rynku pracy. Należy wskazać, że podstawowym zadaniem urzędów pracy jest pomoc w poszukiwaniu zatrudnienia dla bezrobotnych.

Bezrobotni rodzice lub małżonkowie nabywają zasiłek dla bezrobotnych na dłuższy okres wynoszący 365 dni. Natomiast kobietom, które urodziły swoje dzieci lub je przysposobiły w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych świadczenie to podlega wydłużeniu o dodatkowy okres 52 tygodni czyli o okres, w którym przysługiwałby zgodnie z odrębnymi przepisami, zasiłek macierzyński w okresie urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego oraz urlopu rodzicielskiego.

Finansowanie zasiłków dla bezrobotnych odbywa się ze środków Funduszu Pracy na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 26 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Zasiłki dla bezrobotnych podlegają waloryzacji według zasad określonych w art. 72 ust. 6 ustawy w oparciu o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w poprzednim roku. Wskaźnik ten ogłasza Prezes Głównego Urzędu Statystycznego, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", w terminie do końca stycznia.

Zgodnie z art. 72 ust. 8 ustawy, Minister właściwy do spraw pracy, na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, ogłasza, w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, kwoty zasiłków po waloryzacji. Według art. 72 ust 6 zdanie 2 ustawy, nie dokonuje się waloryzacji zasiłków, w przypadku gdy średnioroczny poziom cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem nie zmienił się lub uległ zmniejszeniu.

Ostatnia waloryzacja kwot zasiłków dokonana została obwieszczeniem Ministra właściwego do spraw pracy z dnia 10 maja 2022 r. (M.P. z 2022 r. poz. 486).

Z wyrazami szacunku

Minister Rodziny i Polityki Społecznej
Marlena Maląg